

Dvanáct rozprav z environmentální etiky III.

➤ Environmentální etika

- ✓ Proč a k čemu potřebujeme environmentální etiku? (což není stejná otázka jako proč existuje!)
- ❖ je to nová situace, protože environmentální etikové byli i dříve, ale „přijatá“ environmentálně-etická diskuse je něco úplně nového
- ❖ je možné, že to je kvůli počtu vysokoškolských a vědeckých míst a dotací (asi neuspokojivé)
- ❖ Erazim Kohák: došel zelený lak – tzn. náš přirozený, původní, neproblémový vztah k přírodě se vyčerpá, už nestačí; je nás příliš mnoho a příliš toho chceme aby to mohlo dopadnout dobře – jinými slovy, dokud nás bylo 600 000 000, tak jsme nemohli prostředí ohrožovat a dokud bylo hlavním cílem přežít, tak také ne. Když ale chceme žít dobře a toto dobře si definujeme jako spotřebovávat, spotřebovávat, tak už to tak nejde
- ❖ Má Kohák pravdu?
 - námitky Ivana Breziny (není je možné brát vážně)
 - námitky biologů (Zrzavý) „Ekologická krize nenastane a i kdyby ano, tak se zas tak moc nestane!“
 - jak řešit tento rozpor?

Dvanáct rozprav z environmentální etiky II.

➤ Jsou námitky filozofujících biologů oprávněné?

✓ co říká Kohák

❖ klimatologové (a další) zkoumají změny a došli k názoru, že stav je neudržitelný (toto je pravda a je v tom uznání vědy! a její kompetence cosi v nějakém čase předvídat) – tedy přejímá výsledky jedné vědní disciplíny a „důvěřuje“ – jsou to odborníci a už mezi nimi není téměř nikdo s jiným názorem

❖ mám rád život (to je hodnotové postoj)

❖ z toho vyplývá: musím změnit svůj vlastní obor vzhledem k výsledkům jiných oborů (to je přeci velmi sebe-kritické!, vědecké stanovisko)

✓ co říkají biologové

❖ Kohák a enviro-aktivisté se mýlí – ale pozor tak to není! To klimatologové říkají – takže vlastně biologové říkají „máme kompetenci posuzovat a zpochybňovat výsledky jiného vědeckého oboru! (To je typické pro dogmatický, esencialistický postoj, nikoliv pro vědu!)

❖ k žádné krizi nedojde – to je teologická předpověď, to je nadvědecké tvrzení, takže vlastně hodnotové tvrzení, ale tváří se jako tvrzení faktické

❖ a i kdyby došlo, tak to vadit nebude – to je proroctví na druhou, říše pohádek

Dvanáct rozprav z environmentální etiky II.

➤ Závěr první environmentální diskuse

- ✓ nemůžeme vědět, zda mají klimatologové pravdu, ale rozhodně víme, že blazeovaný postoj biologů je porušením minimálně „vědecké etiky“
- ✓ přijmeme tedy Kohákovu interpretaci, která odkazuje na fakta – a postupme dále
- ✓ došel lak i etika se musí změnit, protože to tak není možné dál

➤ Co je tedy špatně? (první rozlišení environmentální etiky) – dvojí základní odpověď

- ✓ špatného je něco uvnitř člověka (subjektivně)
- ✓ špatného je něco venku (objektivního)
- ✓ špatné je obojí

➤ Odkud odpověď na otázku po správném?

➤ Hlubinná ekologie

➤ Co je to hlubinná ekologie?

➤ Na jaký směr uvažování navazuje?

➤ Jaký je její přínos environmentální etice?

Dvanáct rozprav z environmentální etiky II.

➤ Hlubinná ekologie I.

- ✓ Mahátma Gándhí
- ✓ Arne Naess
- ✓ druhá a třetí generace
- ✓ a co Albert Schweitzer?

Dvanáct rozprav z environmentální etiky II.

➤ Hlubinná ekologie II.

- ✓ environmentální krize existuje, protože špatně poznáváme svět (pouze rozum a smysly)
- ✓ environmentální krize existuje proto, že takto viděný svět staví do středu člověka v individuálním slova smyslu
- ✓ ekologická krize je pouze projevem hlubší krize (Naess) ochuzení našeho já, které je nutné nahradit Já
- ❖ řešení ekologické krize tedy spočívá v:
 - ✓ vcítění (nahrazení racionálně-empirického přístupu)
 - ✓ vcítění povede k rozšíření našeho já a ve změnu optiky
 - ✓ taková změna pohledu (proměna v nazírání gestaltů) řeší sociální i ekologickou krizi

-je to tedy atak na rozum

„Ztotožnění (identifikace) je spontánní, mimoracionální, nikoliv však iracionální proces, v němž na zájem nebo zájmy jiné bytosti reagujeme jako na náš zájem nebo zájmy. Přebíráme jeho emoce a zahlazujeme rozdíl mezi ego a alter.“

„Dějiny lidských krutostí ...“